

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 13-1-1995

Αριθ. Πρωτ. & Εγκ. 1

ΘΕΜΑ: Σύλληψη σιδηροδρομικών
υπαλλήλων και υπαλλήλων
άλλων μέσων μαζικής με-
ταφοράς για αυτόφωρες
αξιόποινες πράξεις.

ΠΡΟΣ: Τους κ.κ Εισαγγελείς Εφετών

I. Στο 103470/17.9.1994 έγγραφο του "Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.", διατυπώνεται άποψη, με επίκληση και της 1πρωτ./979/19.1.1982 εγκυκλίου της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, ότι επί σιδηροδρομικών ατυχημάτων που συνιστούν αξιόποινες πράξεις σε βαθμό πλημμελήματος πρέπει να αποκλείεται η εφαρμογή της αυτόφωρης διαδικασίας. Όπως είναι αυτονόητο η ίδια άποψη είναι δυνατό να υποστηριχθεί από κάθε φορέα μαζικής μεταφοράς επιβατών δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα. Για την ορθή αντιμετώπιση του θέματος αυτού, απευθύνω τις ακόλουθες γενικές οδηγίες, σύμφωνα προς το άρθρο 24 § 5 Ν. 1756/1988, για την ενημέρωση και των Εισαγγελιών Πρωτοδικών της περιφέρειάς σας.

II. Τα άρθρα 5 § 3 και 6 του Συντάγματος διακηρύσσουν το απαραβίαστο της προσωπικής ελευθερίας και ορίζουν ειδικότερα ότι η σύλληψη και φυλάκιση είναι επιτρεπτή μόνον αν υπάρχει αιτιολογημένο δικαστικό ένταλμα ή αυτόφωρη εγκληματική πράξη. Αφετέρου τα άρθρα 242, 275 επ. και 4.7 επ. ΚΠΔ προσδιορίζουν την έννοια του αυτοφώρου εγκλήματος, καθιστούν υπόχρεους τους

προανακριτικούς υπαλλήλους (άρθρο 33 ΚΠΔ) και κάθε αστυνομικό όργανο για την σύλληψη του δράστη των αυτοφώρων κακουργημάτων ή πλημμελημάτων και την προσαγωγή του στον Εισαγγελέα. Δικαίωμα συλλήψεως παρέχεται και σε οποιοδήποτε πολίτη. Οι ίδιες διατάξεις καθορίζουν περαιτέρω την διαδικασία μετά την παραπομπή του δράστη στον Εισαγγελέα, ο οποίος είτε παραπέμπει περαιτέρω την υπόθεση σε τακτικό Ανακριτή ή διατάσσει την διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανακρίσεως ή παραπέμπει τον κατηγορούμενο άμεσα στο δικαστήριο, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 417 επ. ΚΠΔ εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα και θεμελιώνεται νομικώς αλλά και βεβαιώνεται ουσιαστικώς το πλημμέλημα αυτό. Το άρθρο αυτό παρέχει την δυνατότητα στον Εισαγγελέα να κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι να μην εφαρμοστεί η κατά τα επόμενα άρθρα αυτόφωρη διαδικασία.

III. Επομένως η υποχρέωση των προανακριτικών υπαλλήλων και των αστυνομικών οργάνων για την σύλληψη του δράστη αυτοφώρου κακουργήματος ή πλημμελήματος επιβάλλεται κατά τρόπο γενικό και χωρίς εξαιρέσεις (πλην της περιπτώσεως του άρθρου 5 § 2 Ν. 1646/1986 που αφορά δράστη διαιτητή οποιουδήποτε αθλήματος ή τον βοηθό του ή αθλητή, κατηγορούμενους για εντελώς ελαφρά ή ασήμαντη σωματική κάκωση ή προσβολή της τιμής κατά τη διάρκεια αγώνα) και δεν δικαιούται ο Εισαγγελέας να εξαιρέσει από την διαδικασία αυτή οποιοδήποτε αξιόποινες πράξεις. Μάλιστα δε ενώ, κατά το αρχικό κείμενο του άρθρου 417 ΚΠΔ, η άμεση παραπομπή του κατηγορουμένου στο Δικαστήριο

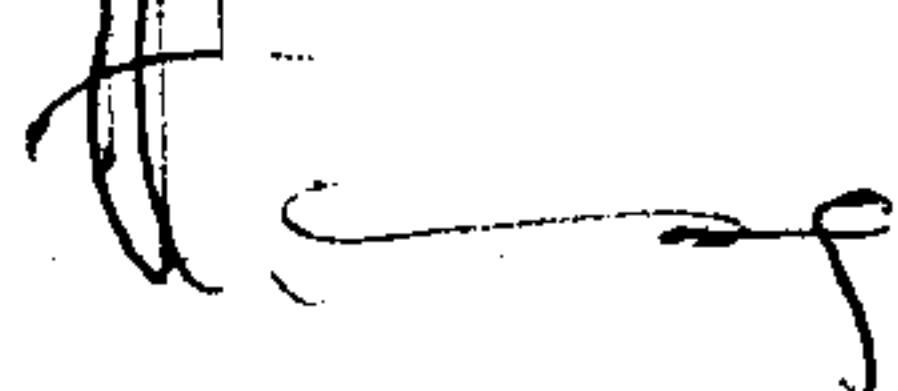
ήταν δυνατή μόνον επί των καθοριζομένων ειδικώς στη διάταξη αυτή πλημμελημάτων, μετά την αντικατάσταση του άρθρου αυτού με το άρθρο 14 του Ν. 410/1976, η κατ'αυτή τη διαδικασία παραπομπή του δράστη αφορά "οποιοδήποτε" πλημμέλημα. Απόκειται όμως στην κυριαρχική εξουσία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών μετά την διεξαγωγή της προανακρίσεως από τον προανακριτικό υπάλληλο και την προσαγωγή του δράστη στην Εισαγγελία να κρίνει αν συντρέχει λόγος να μην εφαρμοστεί η αυτόφωρη διαδικασία.

IV. Είναι αυτονόητο ότι τα περί συλλήψεως του δράστη και παραπομπής του στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών προυποθέτουν την ύπαρξη κατ'αυτού ενδείξεων περί τελέσεως κακουργήματος ή πλημμελήματος μέσα στα χρονικά όρια που θέτει το άρθρο 242 ΚΠΔ και κατά τρόπο ώστε οι ενδείξεις αυτές να είναι έκδηλες (σύλληψη ενώ αυτός τελεί το έγκλημα ή το τέλεσε αμέσως πριν και διώκεται από τα αστυνομικά όργανα ή πολίτες ή φέρει επάνω του αντικείμενα ή ίχνη που πιστοποιούν την πρόσφατη τέλεση του εγκλήματος κλπ). Σε διαφορετική περίπτωση δεν συλλαμβάνεται κανένας ως δράστης, αλλά στέλλεται στον Εισαγγελέα η δικογραφία. Την έννοια αυτή έχει η σημειούμενη ανωτέρω στην § 1 του παρόντος εγκύκλιος 1/πρωτ. 979/19.1.1982 της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου για την μη σύλληψη μηχανοδηγών ή σταθμαρχών και άλλων υπαλλήλων των σιδηροδρόμων επί σιδηροδρομικών ατυχημάτων, "πλην μόνον εις λίαν εξαιρετικές περιπτώσεις". Ότι δηλαδή είναι επιτρεπτή η μη σύλληψη του μηχανοδηγού, σταθμάρχη ή άλλων υπαλλήλων των σιδηροδρόμων εφόσον είτε δεν

συντρέχουν ενδείξεις σε βάρος του είτε δεν υπάρχουν οι κατά το άρθρο 242 ΚΠΔ οικονομικές προϋποθέσεις του αυτοφώρου. Διάφορο είναι το θέμα της περαιτέρω τύχης εκείνου που συνελήφθη ως δράστης αυτοφώρου πλημμελήματος, εφόσον ο Εισαγγελέας έχει δικαίωμα, κατά το άρθρο 417 ΚΠΔ, να μην παραπέμψει τον συλληφθέντα σε δίκη αμέσως, κατά την διαδικασία των επόμενων άρθρων.

V. Το επιχείρημα ότι η μη σύλληψη των δραστών επιβάλλεται από την ανάγκη περαιτέρω κινήσεως του συγκεκριμένου μέσου μεταφοράς δεν αρκεί για να καταργήσει διαδικασία επιβεβλημένη από τον νόμο. Ενώ, εξάλλου, είναι αμφίβολο εάν οι εμπλεκόμενοι σε πλημμέλημα ή κακούργημα υπάλληλοι σιδηροδρόμου, αυτοκινήτου, αεροπλάνου ή πλοίου βρίσκονται στην απαραίτητη για την άσκηση των καθηκόντων τους βιολογική, σωματική και ψυχική κατάσταση. Τα ανωτέρω ισχύουν σε κάθε περίπτωση οποιουδήποτε φορέα μαζικής μεταφοράς στην ξηρά, τη θάλασσα ή τον αέρα.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Ηλίας Σπυρόπουλος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος

Επί του 103470/17.9.1994 εγγράφου του

2. Υπουργείο Δικαιοσύνης

Γεν. Δ/υση Α' Δ/υση Β

Τμ. Β2

Επί του 111822/17.10.1994 εγγράφου του.